



PARTIJ VOOR DE **VRIJHEID** ZOETERMEER

AZC Rapport



Inleiding

In de afgelopen periode is er veel te doen geweest rondom het AZC in Zoetermeer. Mede door heftige incidenten die zijn gepubliceerd door de media en die zich hebben voorgedaan in onze stad, maar zeker ook door signalen vanuit onze inwoners woonachtig rondom het AZC.

Beide zijn voor ons aanleiding geweest voor het meermaals stellen van kritische schriftelijke vragen over het AZC aan het college van burgemeester en wethouders. Volgens het college zijn er toegenomen spanningen, maar is de situatie stabiel en zijn incidenten zeldzaam. Als we het openbaar rapport inzien van het COA met daarin het aantal incidenten over 2024 zien we dat Zoetermeer met 659 incidenten op een treurige 6^e plek staat van AZC's in Nederland met de meeste incidenten. De link naar dit rapport is via deze website in te zien: [COA - Incidentenregistraties | www.coa.nl](https://www.coa.nl/Incidentenregistraties).

In april 2024 is er een enquête vanuit de gemeente Zoetermeer gehouden onder omwonenden. Het begrip omwonenden is toen zeer breed genomen gezien het verspreid is onder 5708 omwonenden. Vanuit deze enquête zijn 239 negatieve opmerking gekomen met ernstige signalen daarin die vanuit respondenten gelinkt worden aan bewoners van het AZC als o.a. vandalisme, vervuiling, intimidatie en het lastigvallen van meisjes en vrouwen. Dit rapport is via deze link in te zien: [Rapporten | Onderzoek onder omwonenden over de noodopvang asielzoekers | Zoetermeer in Cijfers](#). Met deze signalen lijkt weinig te zijn gedaan gezien het feit dat deze signalen ook vandaag de dag nog steeds duidelijk terugkomen in de enquête die wij eind vorig jaar hebben uitgevoerd. In september 2024 is er besloten om de opvang nog eens met 5 jaar te verlengen en het aantal bewoners te verhogen naar maximaal 705.

Als PVV Zoetermeer maken we ons hier zeer grote zorgen over. Vanaf het eerste moment dat er sprake was van een AZC hebben wij ons hiertegen verzet in onze stad. Het AZC heeft, op basis van de antwoorden van de respondenten, een negatieve impact op de leefbaarheid in onze stad. Inwoners voelen zich aanzienlijk minder veilig, het verkrijgen van voorrang op een woning wordt als zeer oneerlijk ervaren en de druk op onze voorzieningen door de gigantische instroom is enorm. Kijk maar eens naar de wachtlijsten in o.a. de zorg. Daarnaast geven respondenten aan verschillen te bemerken in omgangsvormen.

Als PVV Zoetermeer hebben we samen met FvD met zowel moties als amendementen geprobeerd de opvang tegen te houden en daarna z.s.m. gesloten te krijgen. Op moties tegen de komst van het AZC, om het AZC gesloten te krijgen, tegen verlenging en tegen voorrang voor statushouders op woningen hebben enkel FvD en de PVV telkens voorgestemd tijdens raadsvergaderingen. Zelfs na de recente heftige incidenten veranderde het stemgedrag van andere partijen niet. Recent hebben wij een eigen enquête gehouden onder omwonenden en verderop in dit rapport treft u de conclusies hiervan aan.

Ons standpunt is duidelijk. Zoetermeer is van onze Zoetermeeders en moet dat blijven!

Disclaimer

Dit rapport bevat de resultaten van een door PVV Zoetermeer uitgevoerde enquête onder omwonenden van het AZC in Zoetermeer. De weergegeven incidenten, ervaringen en citaten betreffen subjectieve waarnemingen en verklaringen van respondenten.

Waar in dit rapport wordt verwezen naar gedragingen die door respondenten worden toegeschreven aan personen afkomstig van de opvanglocatie, betreft dit geen juridisch vastgestelde schuld of formele vaststelling door politie of justitie.

Dit rapport beoogt geen individuele personen of groepen strafrechtelijk te beschuldigen, maar geeft inzicht in ervaren leefbaarheid, veiligheidsbeleving en maatschappelijke zorgen onder omwonenden.

De conclusies in dit rapport moeten worden gelezen in het kader van politieke meningsvorming en het publieke debat, zoals beschermd onder artikel 10 EVRM (vrijheid van meningsuiting).

Historie AZC

Vanaf februari 2022 hebben we in Zoetermeer een opvang locatie voor asielzoekers in de oude gevangenis. Dit alles begon met een verzoek vanuit het COA in september 2021 om de oude gevangenis hiervoor in gebruik te gaan nemen.

Na dit verzoek is er vervolgens in oktober 2021 een bijeenkomst geweest in Dekker met daarbij o.a. buurtbewoners. Tijdens deze bijeenkomst zijn vanuit de bewoners vragen gesteld en zorgen geuit over de veiligheid in de omgeving, dagbesteding AZC bewoners, hoe wordt voorkomen dat jongeren gaan rondhangen en over de samenstelling van de bewoners waarbij het niet wenselijk is dat dit alleenstaande mannen zijn. Daarnaast is ook aangegeven dat men een groep van 750 asielzoekers veel te groot vindt.

Waar dit in eerste instantie om een opvang voor één jaar ging, is het daarna door goedkeuring van een meerderheid van de raadsleden in Zoetermeer verlengt met 2 jaar tot februari 2025. In september 2024 is dit opnieuw verlengt met nog eens 5 jaar t/m februari 2025 nadat een meerderheid van de Zoetermeerse raadsleden opnieuw hiervoor was.

In Raadsbesluit 0637749712 uit oktober 2021: Wensen en bedenkingen noodopvang statushouders zijn een aantal zaken duidelijk opgenomen:

- De eventuele noodopvang blijft maximaal 1 jaar
- Er wordt iedere 2 maanden een bijeenkomst met de omwonenden georganiseerd om te bespreken hoe het gaat
- Er komt een duidelijk aanspreekpunt, waar mensen zorgen, klachten en overlast kunnen melden per telefoon en per e-mail, waarop hetzij direct, hetzij binnen 48 uur wordt gereageerd
- De gemeente Zoetermeer kan de bestuursovereenkomst tussentijds opzeggen als de aanwezigheid van en de overlast door de bewoners van de opvanglocatie aantoonbaar leidt tot verstoring van de openbare orde

Als we kijken naar o.a. bovenstaande afspraken is het onduidelijk in hoeverre alle afspraken zijn nagekomen. Wij zullen het college verzoeken dit inzichtelijk te maken. De bron van de afspraken met het COA is terug te vinden via deze link: [Afspraken met COA | Gemeente Zoetermeer](#).

Enquête resultaten AZC

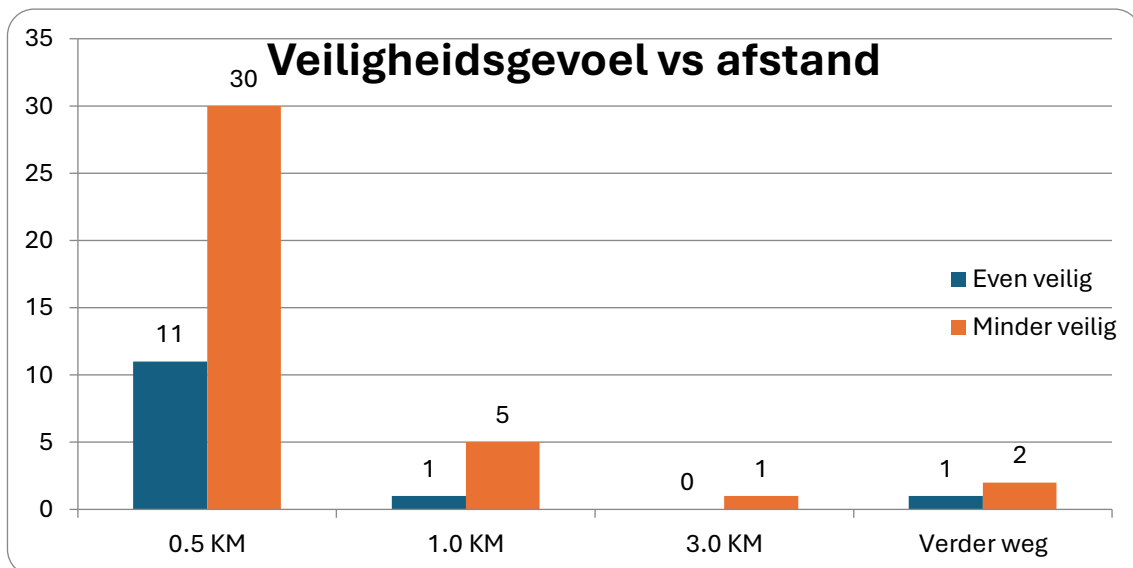
Zoals eerder benoemd hebben wij in de afgelopen perioden bezorgde signalen gekregen van inwoners woonachtig rondom het AZC. Op basis daarvan hebben we een enquête in de periode oktober / november uitgevoerd en hieronder treft u de resultaten daarvan aan.

Het aantal respondenten geeft geen representatief overzicht van heel Zoetermeer, maar geeft inzicht in de mening van direct omwonenden in een straal van zo'n 3 KM. In totaal zijn er 400 enquêtes verspreid door de brievenbus onder deze omwonenden waarvan er 53 inwoners de enquête hebben ingevuld. De verspreiding heeft plaatsgevonden in oktober 2025. Men had de keuze om het enquête aan ons terug te sturen of deze online via onze website in te vullen. De netto response is 13,25%.

Veiligheidsgevoel per woonafstand:

Afstand	Even veilig	Minder veilig
0.5 KM	11	30
1.0 KM	1	5
3.0 KM	0	1
Verder weg	1	2
Totaal	13	37
Totaal in percentage	26%	74%

74% van de omwonenden die deze enquête heeft ingevuld heeft geantwoord zich minder veilig te voelen sinds de komst van het AZC. Daarmee lijkt de komst van het AZC een grote negatieve impact te hebben op het dagelijks leven.



Het totaal aantal respondenten op deze vraag wijkt licht af t.o.v. het totaal aantal inwoners dat deze enquête heeft ingevuld. Dat komt door het feit dat een klein aantal respondenten geen afstand heeft geselecteerd in de enquête.

Incidenten en frequentie hiervan

In de enquête is ook de vraag opgenomen of men incidenten heeft meegemaakt en zo ja, hoe vaak. Hieronder treft u de resultaten daarvan aan.

31 van de 53 respondenten geven aan incidenten te hebben meegemaakt. Hieronder een aanvullend overzicht van de frequentie.

Frequentie	Vaak	Af en toe	Nooit
	16	24	13
Totaal in percentage	30%	45%	25%

Dit laat zien dat een percentage van 75% van de respondenten vaak / af en toe incidenten ervaart.

Hieronder een eenvoudig overzicht door hoeveel respondenten welke vorm van overlast wordt ervaren en door respondenten toegeschreven aan personen afkomstig van de opvanglocatie:

Categorie	Ervaren door aantal respondenten	Percentage totaal respondenten enquête
Nagefloten	13 respondenten	25%
Diefstal/vernieling	19 respondenten	36%
Geluidsoverlast	13 respondenten	25%
Rondhangende groepen	29 respondenten	55%
Agressief gedrag	20 respondenten	38%
Zwerfafval	28 respondenten	53%

Hieronder een uitgebreider overzicht van de soorten incidenten met daarachter concrete voorbeelden van incidenten op basis van informatie ingevuld door de respondenten en door respondenten toegeschreven aan personen afkomstig van de opvanglocatie:

Categorie	Omschrijving van gemelde incidenten / overlast
Diefstal en inbraken	Diefstal uit tuinen, fietsen, fatbikes; auto inbraken; spullen meenemen uit prullenbakken; filmen van huizen; betreden van tuinen; diefstal waarvoor COA later excuses kwam aanbieden.
Agressief gedrag & Intimidatie	Bedreigingen (incl. met mes), intimiderende blikken, agressieve aanspreekmomenten, vrouwen en meisjes

	lastigvallen, nafluiten, hinderlijk volgen, agressieve houding tegenover kinderen, intimiderend fietsen naast vrouwen.
Rondhangende groepen	Groepen mannen in speeltuinen, bij bankjes, in het stadshart, in parken, bij fietstunnels; groepen die de rijbaan gebruiken als trottoir; groepen die rondslechteren zonder doel.
Geluidsoverlast	Luid praten 's avonds en 's nachts, harde muziek via telefoons of speakers (Arabische gebedsteksten), rumoer bij bankjes.
Zwerfafval & Straatvuil	Afval op straat, toename zwerfafval rond bankjes en in de wijk.
Verkeersoverlast	Gevaarlijk rijgedrag op fatbikes, hard rijden met auto's, onveilige verkeerssituaties bij buurtwinkel, bijna-aanrijdingen, fietsen door de wijk zonder verlichting
Onveiligheidsgevoelens	Niet meer alleen durven fietsen of wandelen, vrouwen durven 's avonds niet meer de hond uit te laten, kinderen mogen niet meer alleen naar buiten, angst voor groepen mannen.
Vernieling & Vandalisme	Ruiten ingegooid met bakstenen, vernieling van buurtgroen, baldadigheid.
Incidenten tussen AZC-bewoners	Vechtpartij waarbij iemand in vijver werd geduwd; politie-inzet; ambulance-inzet.
Overlast moskee (door bewoners genoemd)	Parkeeroverlast, bidden op straat, fietsen op stoep, grote drukte op vrijdagmiddag. <i>(Let op: dit is door respondenten genoemd, maar niet per se direct gerelateerd aan AZC-bewoners.)</i>
Toename politie/ambulance	Regelmatige sirenes richting AZC, politie-inzet bij incidenten.
Ongewenste benadering van minderjarigen	Kinderen aangesproken door onbekende mannen; vragen waar ze wonen; intimiderende houding.
Criminaliteit algemeen	Meer meldingen van inbraken, diefstallen, vernielingen; zorgen over stijgende incidentcijfers.
Overlast in openbare ruimte	Hangjongeren, drukte bij winkels, gebruik van rijbaan als stoep, rondhangen in parken en tunnels.
Waardedaling woningen	Bewoners melden zorgen over dalende woningwaarde door incidenten en overlast.
Culturele spanningen	Gevoel van vervreemding, zorgen over cultuurverschillen, discussies binnen de wijk.
Geen overlast / positieve ervaringen	Enkele bewoners melden geen incidenten, positieve ontmoetingen, of juist meer diversiteit en begrip.

Hieronder een aantal letterlijke teksten die door inwoners zijn benoemd in de enquête rondom bovenstaande incidenten en door respondenten toegeschreven aan personen afkomstig van de opvanglocatie:

- "Afgelopen maand 3 keer bedreigd waarvan 1 maal met mes"
- "Wij hebben meerdere keren groepjes jongens met fietsen zien lopen waarvan ze het achterwiel optilde om dat het slot er nog op zat"
- "Ook mijn dochter werd aangesproken. Minderjarige meisjes worden lastiggevallen. In de avond voel ik mij als vrouw zijnde minder veilig als ik de straat op moet gaan"
- "Vaak asielzoekers op straat lopend aangetroffen met Arabische gebedsteksten over de telefoon of draagbare speakers"
- "Meer spanning onder de buurtbewoners. Iedereen is meer op zijn of haar hoede"
- "Voel me bedrogen door gemeente: Er zouden alleen gezinnen/statushouders in de P.I. komen, maar nu- zonder inspraak van de omwonenden - zijn er een paar honderd alleenstaande mannen bijgekomen"

- “Lijkt wel 'n vuilnisbelt rondom het AZC”
- “Ik durf mijn kind niet meer alleen naar het speeltuintje in de wijk te sturen”
- “Mijn zoon werd aangesproken door een man die hem vroeg waar hij woonde en wat hij deed, terwijl hij fietste aan de Rokkeveenseweg naar huis in de nieuwbouwwijk. Mijn zoon schrok van de agressieve houding. Ik fietste iets verder erachter. Mijn zoon van 10 vind alleen fietsen nu erg eng”
- “Meerdere inbraken, filmen en maken foto's van onze huizen”
- “In de nacht wordt er aan onze auto's gevoeld om te zien of er toevallig een deur open is. Doormiddel van onze Ring deurbel hebben we hier videobeelden van”

Conclusie enquête resultaten rondom incidenten

De enquête resultaten roepen bij ons de volgende vraag op: hoe wordt de openbare orde en veiligheid in de omgeving van het AZC gemonitord vanuit de gemeente en welke acties zijn genomen om bovenstaande ervaringen van de respondenten te voorkomen en terug te dringen? Respondenten voelen zich niet veilig, vrouwen en meisjes worden volgens de beantwoording onbehoorlijk en ongewenst aangesproken of nagefloten en er is volgens respondenten veel overlast van zwerfafval. Het feit dat 75% van de respondenten in de enquête aangeeft vaak of af en toe incidenten te ervaren wijst op een breed gedeeld gevoel van onveiligheid onder deze groep omwonenden.

De genoemde incidenten betreffen waarnemingen en verklaringen van respondenten. Dit rapport doet geen uitspraak over individuele schuldvaststelling en beschikt niet over strafrechtelijke onderzoeksgegevens. Het betreft ervaren overlast zoals gemeld door omwonenden.

Leefbaarheid in de wijk

In de enquête is ook de vraag gesteld hoe men kijkt naar de leefbaarheid in de wijk sinds de komst van het AZC. Hier had men de mogelijkheid om te kiezen uit 3 antwoorden: verbeterd, gelijk gebleven of verslechterd. Hieronder treft u in een overzicht de resultaten van deze vraag aan. 53 respondenten hebben deze vraag beantwoordt.

Leefbaarheid sinds komst AZC	Verbeterd	Gelijk gebleven	Verslechterd
	3	15	35
Totaal in percentage	6%	28%	66%

Vertrouwen in de overheid

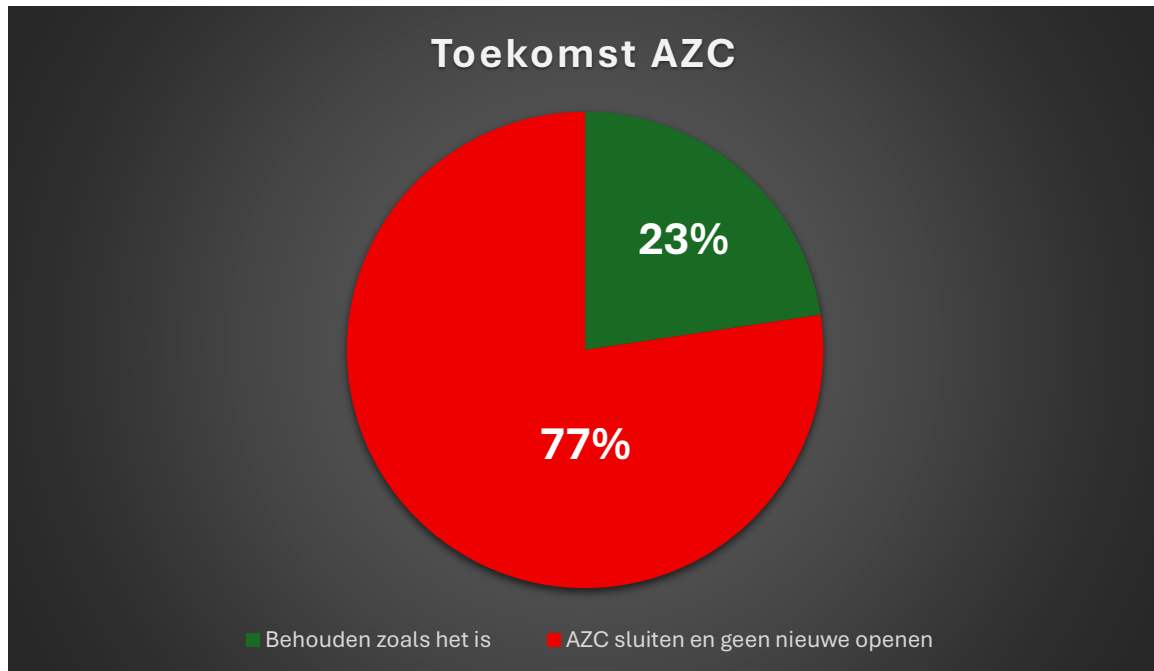
In de enquête is ook de vraag gesteld hoe het gevoel van de inwoners is t.o.v. het vertrouwen in de politie en de gemeente. Ook hier had men de mogelijkheid om te kiezen uit 3 antwoorden: verbeterd, gelijk gebleven of verslechterd. Hieronder treft u in een overzicht de resultaten van deze vraag aan. 53 respondenten hebben deze vraag beantwoordt.

Vertrouwen in de overheid	Verbeterd	Gelijk gebleven	Verslechterd
	3	14	36
Totaal in percentage	6%	26%	68%

Toekomst AZC

In de enquête is als laatste de vraag gesteld hoe men kijkt naar de toekomst van het AZC. Hier had men de mogelijkheid om te kiezen uit 2 antwoorden: AZC behouden zoals het nu is of het AZC sluiten en geen nieuw AZC in Zoetermeer openen. 53 respondenten hebben deze vraag beantwoordt.

Toekomst AZC Zoetermeer	Behouden zoals het is	AZC sluiten
	12	41
Totaal in percentage	23%	77%



Conclusies enquête

De resultaten uit de enquête laten in cijfers zien dat inwoners zich minder veilig voelen, dat de leefbaarheid is gedaald en dat 77% van de respondenten het AZC gesloten wilt hebben. Met het COA is een afspraak gemaakt dat bij herhaalde incidenten het COA gesloten kan worden. Deze afspraak is via deze link terug te vinden: [Afspraken met COA | Gemeente Zoetermeer](#). Op basis van de ervaren meldingen van respondenten rijst de vraag of er volgens omwonenden sprake is van terugkerende ordeproblematiek.

Verdere feiten rondom AZC

Overzicht kosten / baten gemeente

Doormiddel van een WOO aanvraag (nummer 2025-125157) bij de gemeente Zoetermeer hebben wij concrete informatie ontvangen inzake de financiële gevolgen voor de gemeente van een AZC in onze stad. Dit betreft informatie over 2024 en gezien de voormalige Penitentiare Inrichting nog meer bewoners heeft gekregen is de verwachting dat dit bedrag qua inkomsten verder zal zijn gestegen in 2025.

Sinds 2021 worden op verzoek van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) statushouders en asielzoekers opgevangen, na akkoord van de gemeente, in de toen leegstaande Penitentiare Inrichting (PI) in Zoetermeer. De gemeente ontvangt hiervoor een vaste vergoeding van € 280.000 per jaar. De gemeente is verantwoordelijk voor o.a. het garanderen van de openbare orde en de veiligheid, de inrichting van de onderwijsvoorzieningen, de handhaving van de leerplicht, de publieke gezondheidszorg en de jeugdhulpverlening. Hiervoor is een budget van € 200.000 beschikbaar. In 2024 behoefde er geen gebruik te worden gemaakt van dit budget en dat geeft een voordeel van € 200.000. Dit bedrag is gebaseerd op directe begrotingsposten en eventuele indirecte kosten (handhaving, politie-inzet) zijn niet meegenomen. Het gebruik is situatieafhankelijk en hangt samen met de samenstelling en het totaal van de opgevangen groepen.

Via deze link is het openbare rapport terug te vinden waar ook deze informatie is terug te vinden: [Toelichting op het overzicht van baten en lasten | Jaarstukken 2024 | Zoetermeer](#)

Druk op woningmarkt door voorrang statushouders

De gemeente Zoetermeer had in 2025 de taakstelling om voor 454 statushouders passende woonruimte te vinden. Als we dit weg zetten tegen het aantal op te leveren woningen dat in 2025 een aantal bedroeg van 946 zien we dat bijna de helft van deze woningen al bezet lijkt te worden door statushouders. De onderstaande tabel komt uit de officiële begrotingsstukken van de gemeente Zoetermeer.

Aantal op te leveren woningen per jaar

Bron: Woningbouwmonitor 23 juli 2022

Type	2021	2023	2024	2025	2026
Realisatie	365	-	-	-	-
Begroting PB 2023	-	816	1155	946	222

Het geschatte tekort aan woningen in 2025 in Zoetermeer was zo tussen de 3.500 en 4.000. Het is op dit moment geen uitzondering meer dat inwoners 10 – 15 jaar op een woning moeten wachten. We hebben in de afgelopen periode veel persoonlijke verhalen gehoord van inwoners die 10 – 15 jaar staan ingeschreven en nog geen woning hebben. Jongeren die boven hun 30^e noodgedwongen nog bij hun ouders wonen of inwoners die na een scheiding als enige mogelijkheid terug inwonen bij hun ouders met een kind / kinderen. Het lijken allemaal gevolgen van het huidige beleid dat in de afgelopen jaren is gevoerd in Zoetermeer. Zoveel statushouders een plek bieden vergroot de druk op een reeds krappe woningmarkt.

PVV Zoetermeer: schrap voorrang statushouders op woningen. Laten we ervoor zorgen dat onze Zoetermeesters die al jaren in Zoetermeer wonen en hier hun totale sociale leven hebben opgebouwd hier kunnen blijven wonen. Jongeren trekken noodgedwongen onze stad uit omdat ze geen enkele kans maken op een woning. Dat is niet goed voor onze stad en voelt ook zeer oneerlijk.

Recent is er een bericht in de media verschenen dat Zoetermeer onder provinciaal toezicht is komen te staan vanwege de taakstelling voor statushouders. Het bericht treft u via deze link aan: [Zoetermeers Dagblad | Zoetermeer onder toezicht voor huisvesting vergunninghouders](#). Als gemeente lopen we achter op de taakstelling. Op basis daarvan hebben wij schriftelijke vragen ingediend bij het college van burgemeester en wethouders in Zoetermeer. Deze schriftelijke vragen en de beantwoording ervan kunt u via deze link volgen: [Uitvoerbaarheid taakstelling statushouders en gevolgen voor Zoetermeerse inwoners Zoetermeer - iBabs Publiekspitaal](#)

In de schriftelijke vragen zouden wij graag antwoorden zien op de volgende vragen en zorgen die wij hebben:

- Wat gebeurt er met de wachttijden voor sociale huur?
- Wat zijn de kosten voor onze gemeente?
- Wat betekent dit voor zorg en voorzieningen?

Bronnen

- Aantal incidenten per AZC in Nederland 2024:
[COA - Incidentenregistraties | www.coa.nl](#).
- Enquete gemeente 2024 onder omwonenden AZC:
[Rapporten | Onderzoek onder omwonenden over de noodopvang asielzoekers | Zoetermeer in Cijfers](#).
- Afsprakenoverzicht COA Zoetermeer:
[Afspraken met COA | Gemeente Zoetermeer](#).
- Jaaroverzicht baten en lasten 2024 gemeente Zoetermeer:
[Toelichting op het overzicht van baten en lasten | Jaarstukken 2024 | Zoetermeer](#)
- Zoetermeer onder toezicht vanwege huisvesting vergunningshouders
[Zoetermeers Dagblad | Zoetermeer onder toezicht voor huisvesting vergunninghouders](#)
- Link naar schriftelijke vragen impact toezicht Zoetermeer
[Uitvoerbaarheid taakstelling statushouders en gevolgen voor Zoetermeerse inwoners Zoetermeer - iBabs Publiekspitaal](#)